

1972-73

Az ügynök halála

**Katona
József
Színház**

Kecskemét

ARTHUR MILLER

ARTHUR MILLER

Az ügynök halála

Modern tragédia

Fordította: Ungvári Tamás

SZEREPLŐK:

Willy Loman	<i>Fekete Tibor</i> Jászai-díjas
Linda	<i>Koós Olga</i>
Biff	<i>Piróth Gyula</i>
Happy	<i>Székhelyi József</i>
Bernard	<i>Kautzky Ervin</i>
A nő	<i>Bende Ildikó</i>
Charley	<i>Mezey Lajos</i>
Ben bácsi	<i>Jánoky Sándor</i> érdemes művész
Howard Wagner	<i>Hetényi Pál</i>
Miss Forsythe	<i>Mahr Ágnes</i>
Jenny	<i>Török Sarolta</i>
Letta	<i>Lukács Katalin</i>
Stanley	<i>Radó Béla</i>

Jelmeztervező: Poós Éva

Díszlettervező: Varga Mátyás
Kossuth-díjas

Rendező: UDVAROS BÉLA

„Az ügynök halála” színre vitele során eszembe jutottak az elmúlt évtized kecskeméti Miller-be-mutatói: Édes fiam, A salemi boszorkányok, Pillantás a hídról, A bűnbeesés után. E művek előadásai, az egyes szerepek s végül maga a szerző: Arthur Miller.

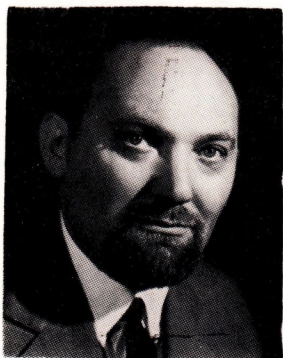
Milyen érdekes Miller írói kibontakozása századunk második felében, amikor eluralkodnak az antirealista színpadi irányzatok. Szimbolizmus, expresszionizmus, abszurd színház, kegyetlen színház — mindinkább áttételek, jelzések, elfordulások a valóságtól, vagy a valóság torzításai.

Miller hősei egyszerű emberek; munkásból lett üzlettulajdonos, farmer, dokk-munkás, ügyvéd... és most egy ügynök; ...az utca emberei. Egyszerű emberek, mindennapi történetek — mégis a lényegyet megragadó, korszakot jellemző nagy emberi megnyilatkozások. Miller a nagy amerikai realisták útját járja (Dreiser, Steinbeck, Hemingway, Faulkner). Szembe szegül a csak irodalmi lázadókkal, a Godot-ra várókkal — és azzal a „régimódi, divatja múlt” meggyőződéssel kezdi, hogy AZ ÉLETNEK ÉRTELME VAN! („Becsülettel megmaradtam a szokványos realizmus mellett.”) Legfrisebb, idei színház tanulmányának a címe: A dolgok mértéke az ember.

Nos, jelen hősünk, Willy Loman, az ügynök és fia jellegzetesen az amerikai álom szülöttei. Hisznek a fogyasztás mítoszában, ami majd a szerencse demokratizmusa révén téríti meg a kiadásokat, s emeli fel a kisembert. Willy Loman nappali álmok közben pusztul el. Az amerikai

álom ma már fogalom. Alapja a siker-centrikus gondolkodás: a jövőbeli siker biztosan az enyém lesz. Az életforma a jövő naív kisajátítását, az ígérettel való reális azonosulást hirdeti. Amerika a siker országa; csak hogy a kisember nem veszi észre, hogy a siker csak lehetőség, közvetlenül kisajátíthatatlan, legfeljebb csupán motívum, sarkall a megvalósításra.

Ennek az álomnak a kergetője az ügynök, aki élete alkonyán dőbben rá a valóságra: kirekesztődött az establishment-ből. Persze ez az amerikai álom a mű megírása óta (1949) katasztrófálisan megváltozott, Vietnam árnyéka vetődött rá. De a kisember vergődése, útvessztőinek keresése, álom és valóság konfliktusa ma is sok tanulsággal szolgál. Az élet látható oszlopsorai mögé vezet bennünket Miller; és közben képes a személyes szenvedélyek eredőiben és következményeiben feladni az ember sorsát formáló társadalmi erőket is.

UDVAROS BÉLA
rendező

Koós Olga — Fekete Tibor

Willy:

Gondold csak meg. Egy élet munkája, amíg kifizeted a házat. S mikor végre a tiéd, nincs aki lakjon benne.

Linda:

Régi dolog, drágám, hogy az élet rossz befektetés.

Koós Olga
Piróth Gyula

Biff: *Nehezebben is élnek emberek, mint Willy Loman. Elhiheted nekem, köztük jártam.*

Linda: *Egy szóval sem mondom, hogy apád valami nagy ember. Willy Loman sohase keresett vagyonokat. A neve se szerepelt az újságokban. Nem is a legkülönb karakter, aki csak élt. De emberi lélek és szörnyű dolog történik vele. Ezért érdemel kíméletet.*

Piróth Gyula
Székhelyi József

Happy: *Mennyit fecsegtünk itt! A fél életünket elfecsegtük.*

Biff: *Hja! Álmodok, meg tervezgetések!*

A rendező és színészei próba közben

A próbáról

Willy Loman 63 éves ügynök New York bérházrengetegében egy kis családi házat teremtett meg családjának. Évtizedek óta törleszti a bankkölcsönt, amelyből a családi házat építette; és fizeti az életbiztosítási kötvényt.

A hajsza során egészsége megroppan. Szokott üzleti útjáról váratlanul hazatér. Felesége vigasztalja, biztatja, hogy kérjen helybeli beosztást a cégtől, hiszen nem bírja már az állandó utazással járó vidéki ügynökölést. Nehezíti életüket a két felnőtt fiuk is, akik lassan életük derekához érven, semmi eredményt nem értek el. Nincs szakmájuk, családjuk, otthonuk és nincs céltudatos akaraterjük sem életük rendezéséhez.

Ezen az estén elhatározza a család, hogy másnap Willy felkeresi a cég főnökét belső állásért, az idősebb fiú, Biff pedig egy fiatalkori főnökét jelentős kölcsön felvételéért, hogy azzal új vállalkozásba kezdjen öccsével, s besegítsenek végre és enyhítsenek szüleik gondjain. Másnap azonban Willyt nemhogy áthelyezik nyugalmasabb munkakörbe, hanem csökkent munkaereje miatt elküldik a vállalatától. Biffet pedig nem is fogadják kölcsönügyben. Egy vendéglőben találkozik a kirúgott ügynök eredménytelenül járt fiaival. Kettős diadal helyett kettős összeomlás. Ennek során apa és fiai egymásnak mennek, felbukkanak a régi hibák, szemrehányások és ezeknek az emlékképei. Willy Loman lelkében feltörnek a régi vétkei felesége, fiai és önmaga ellen. Összeomlottak az életről szőtt álmai. S miután barátja kölcsönpénzével kifizette az életbiztosítási kötvényét, elmegy és öngyilkos lesz — hogy a családja élni tudjon. Ilyen az ügynök halála.

Svejk a hátszágban MÜSÖRNAPTÁRÁ

DECEMBER

19. kedd este 7 óra	Katona-bérlet
20. szerda este 7 óra	Bajor-bérlet
21. csütörtök este 7 óra	Déryné-bérlet
22. péntek este 7 óra	Blaha-bérlet
23. szombat este 7 óra	Csortos-bérlet
24. vasárnap	Nincs előadás
25. hétfő de. 10 óra	HÓKIRÁLYNŐ Móricz-bérlet
25. hétfő du. 3 óra	HÓKIRÁLYNŐ Jókai-bérlet
25. hétfő este 7 óra	CIGÁNYPRÍMÁS Bérletszünet
26. kedd de. 10 óra	HÓKIRÁLYNŐ Petőfi-bérlet
26. kedd du. 3 óra	CIGÁNYPRÍMÁS Bérletszünet
26. kedd este 7 óra	CIGÁNYPRÍMÁS Bérletszünet
27. szerda este 7 óra	Somlay-bérlet
28. csütörtök este 7 óra	Arany-bérlet
29. péntek este 7 óra	Blaha-bérlet
30. szombat este 7 óra	CIGÁNYPRÍMÁS Bérletszünet
31. vasárnap du. 3 óra	Tsz- és nyugdíjas bérlet
31. vasárnap este 7 óra	Madách-bérlet

JANUÁR

1. hétfő este 7 óra	Jászai-bérlet
2. kedd	Szünnap
3. szerda este 7 óra	Bérletszünet
4. csütörtök este 7 óra	Bérletszünet
5. péntek este 7 óra	Bérletszünet
6. szombat este 7 óra	Berky-bérlet
7. vasárnap du. 3 óra	Móra-bérlet
7. vasárnap este 7 óra	Bérletszünet
8. hétfő	Szünnap
9. kedd este 7 óra	Bérletszünet
10. szerda este 7 óra	Bérletszünet
11. csütörtök este 7 óra	Bérletszünet
12. péntek este 7 óra	BOROSTYÁN A VÁNDORSZINÉSZ Katona-bérlet

ÁRA: 2,— Ft